

De beroemde uitspraak van de anarchiste Emma Goldman (Litouwen, 1869): 'If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part Of Your Revolution', vormt het uitgangspunt van het beeldende kunstprogramma van Festival a/d Werf en De Appel (nov/dec 2006). Deze uitspraak typeert het unieke vermogen van kunst om zich politiek en kritisch uit te spreken over de wereld, maar óók om die wereld te vieren. De kunstenaars, die dit jaar zijn uitgenodigd in het beeldende kunst programma hebben interesse in het performatieve vanuit een emancipatoir perspectief. Via bijvoorbeeld dans, theater, film en performance onderzoeken zij de erfenis en het potentieel van het feminisme, evenals het daarmee verbonden 'politieke lichaam'. Internationale kunstenaars als Alexandra Bachzetsis (GR/CH), Stefanie Seibold (DE) en de Otolith Group (GB) heroverwegen de positie en representatie van de vrouw en vrouwelijkheid in onze tijd; het Libanese duo Rabih Mroué en Lina Saneh stelt ideeën over het lichaam, geladen met sociale en politieke betekenissen, binnen een breder cultureel veld aan de orde. Stefanie Seibold, Mårten Spångberg en Tor Lindstrand gaan in op de relatie tussen het individuele en collectieve lichaam.

Alexandra Bachzetsis – Musical

DE DANS DER LIEFDE

Musical, een nieuw project van Alexandra Bachzetsis, is een performance gebaseerd op dansstijlen uit klassieke musicals van de jaren dertig tot aan de jaren negentig. De choreografie in deze musicals speelt met 'de taal der liefde' en maakt gebruik van een stereotiepe representatie van mannen en vrouwen. Bachzetsis speelt met deze iconen. Zij voert ze opnieuw op in een samenspel van live dans, videoclip en karaoke. Vanuit een nauwkeurige selectie van dansstijlen en -genres onderzoekt Bachzetsis hoe specifieke gebaren, houdingen en stijlen van de karakters op het toneel een onderlinge rolverdeling versterken. Al snel wordt zichtbaar hoe gestileerd en schematisch de karakters zijn in termen van hun seksualiteit. De vrouwen worden gekleed en neergezet als sexy 'organismen' met bijpassende karaktertrekken: soms koket, bevallig, grappig, enigszins naïef, of juist heel verleidelijk en geraffineerd. In de musical wordt sekse eerder benadrukt dan ter discussie gesteld. Bachzetsis speelt met de spanning tussen de verleiding om in de liefde de dingen simpel te willen stellen, en de uitdaging seksualiteit te onderzoeken als een gebied waar juist in essentie niets op voorhand vastligt. *Musical* wordt door negen dansers, inclusief Bachzetsis zelf, uitgevoerd.

– lees ook het artikel op pagina 10 –

concept & choreografie – Alexandra Bachzetsis
geluid – Lies Van Borm | *video* – Hans Van Nuffel & Rutger De Brabander | *kostuums* – Frederick Denis & Isabelle Lhoas | *dansers* – Vela Arbutina, Alexandra Bachzetsis, Philippe Beloul, Anna Geering, Otobong Nkanga, Ayelen Parolin, Diederik Peeters, Gosie Vervloessem, Voin Vownow

PREMIÈRE: DI 23 MEI, 20.00 uur,
WO 24 MEI, 20.00 uur
Huis a/d Werf, Theaterzaal | €11 | 60 min
dansperformance

if I, can't dance.

alexandra
stefanie
mroué
lin

alexandra bachzetsis
stefanie seibold
rabih mroué
lina saneh
tor lindstrand

Stefanie Seibold – A READER

EEN WAAIER VAN VERLANGENS

A READER is een bundel met drie posters die bij aankoop van een kaartje gratis aan de festivalbezoeker wordt uitgedeeld. De posters zijn een rangschikking van een keur aan materialen – uiteenlopend van foto's tot krantenartikelen, van tekeningen tot posters, van citaten tot songteksten, van propagandaslogans tot manifesten en werken en samples van de kunstenaar zelf. Wat begon als een prikbord met documentatie van de kunstenaar, groeide uit tot een geheel dat gelezen kan worden als een beeldatlas. Het is een visueel archief dat verder gaat dan 'opslaan' en 'verzamelen'. *A READER* legt actief verbanden waardoor nieuwe betekenissen ontstaan. Het kunstwerk representeert daarmee in zichzelf ideeën van het performatieve; de posters maken de processen van arrangeren en herstructureren zichtbaar. Seibold ziet hierin een parallel met de betekenisoverdracht tussen tekens en gebaren in het algemeen, en met de markering van sex en gender in het bijzonder. Immers: ook deze gegevens zijn niet natuurlijk, maar kunstmatig, gecomponeerd en geconstrueerd. *A READER* is als een waaier van verlangens, die normatieve concepten van identiteit, lichaam, sex en gender letterlijk wil 'denaturaliseren'.

Stefanie Seibold – I am not half the man I used to be (continued)

GENDER EN SEX ALS CONSTRUCTIES

In haar nieuwe project, de performance *I'm not half the man I used to be (continued)*, onderzoekt Stefanie Seibold de mogelijkheden van het laten verschuiven van betekenissen door tekens en symbolen in nieuwe contexten te plaatsen, verbonden met gender en seksualiteit. Rode draad in Seibolds werk is de vraag hoe ...

... lees verder op pagina 23

stefanie seibold

Musical

I am not half the man I used to be (continued)

... gender en sex zijn geconstrueerd. Door symbolen in bepaalde combinaties te presenteren en daarmee onverwachte associaties op te roepen, maakt zij duidelijk dat gender en sex in wezen geen natuurlijke gegevens zijn, maar constructies. In *I am not half the man I used to be (continued)* gaat Seibold op zoek naar de hiaten en kieren in deze constructies; want juist in deze 'tussenruimten' ligt een potentieel dat zich openbaart binnen een, wat zij noemt, 'carnavaleske logica'.

met – Margit Brünner, Stefanie Seibold, e.a.

PREMIÈRE: VR 26 MEI, 19.30 uur,
ZA 27 MEI, 17.00 uur | Huis a/d Werf,
Koepelzaal | €8 | 60 min | performance

Rabih Mroué – *Who's Afraid of Representation?*

DE STRIJD VOOR INDIVIDUALITEIT

Who's Afraid of Representation? is een performance van Rabih Mroué (1967, Beïroet) over de westerse performance kunst aan het einde van de jaren zestig en het begin van de jaren zeventig. Mroué is met name geïnteresseerd in de extreme posities die sommige kunstenaars uit deze stroming innamen. Zijn script bestaat uit beschrijvingen van de performances uitgesproken door Linah Saneh. Daarnaast plaatst Mroué de hevige gebeurtenissen van de Libanese burgeroorlog aan de hand van het recente verhaal van Hassan Ma'moun, die zonder duidelijk motief op een doordeweekse dag zijn collega's neerschoot op een kantoor in Beïroet. Mroué zelf vertegenwoordigt deze man, die we volgen in zijn voorbereidingen en de uitvoering van diens moorddadige plan.

Waar in het Westen het concept van individualiteit alweer ter discussie staat, toont Mroué ons een wereld waarin individualiteit nog steeds bevochten moet worden. Mroué kiest in zijn kunstenaarsschap echter niet voor de weg van het extreme geweld, maar voor de kracht van de representatie.

tekst & regie – Rabih Mroué
spel – Rabih Mroué & Linah Saneh

MA 23, WO 24 MEI, 19.00 uur | Huis a/d Werf,
Studio 3 | €8 | 60 min | performance

Who's Afraid of Representation?

BEEELD: SAMAR MAAROUIN

Lina Saneh – *Biokhraphia*

EEN BIOGRAFIE VAN FICTIE EN FEITEN

Biokhraphia is een samenvoeging van 'biografie' en 'khraphia' (letterlijk 'delirium'). In deze performance stelt de Lina Saneh (1966, Beïroet) zich met behulp van een tape recorder en een videoscherm vragen over haar leven en identiteit. Langzaam worden de vragen agressiever en directer en krijgt deze 'monologue interieur' de vorm van een verhoor. Saneh ondervraagt zichzelf over de geweerschoten die zij in haar been kreeg, over haar eventuele politieke activiteiten gedurende de Libanese oorlog, wat het nut is van theatermaken en hoe haar seksleven met haar man op dit moment is. Ze wil weten waarom ze een confronterende vrouw is en waarom haar generatie er een puinhoop van heeft gemaakt.

Gedurende de voorstelling vormt zich een biografie opgebouwd uit feiten en fictie die het publiek inzage geeft in de verwarrende identiteitsproblematiek in relatie tot de politiek en de kunsten, waarmee velen in Arabische samenlevingen worstelen.

tekst & regie – Lina Saneh & Rabih Mroué
spel – Lina Saneh | decor – Ali Cherry

VR 26 MEI, 21.30 uur, ZA 27 MEI, 20.00 uur,
Huis a/d Werf, Studio 3 | 40 min | €8
performance

Biokhraphia

FOTO: HOUSSAM MCHERMECH

Laura Cottingham – *Not for Sale: Feminism and Art in the U.S.A.*

VROUWEN OP DE BARRICADES

Geïnspireerd door werk van vrouwelijke kunstenaars in de jaren negentig, waarin ze een echo herkende van werk van collega's uit de jaren zeventig, besloot kunsthistorica Laura Cottingham onderzoek te doen naar de Amerikaanse Feminist Art Movement. Dit resulteerde in de film *Not for Sale: Feminism and Art in the U.S.A.* In de jaren zestig en zeventig identificeerden en organiseerden Amerikaanse vrouwen zich voor het eerst bewust als een politieke groep, die opkwam voor het recht van vrouwen om op een gelijkwaardig niveau te participeren in culturele productie en erkend te worden binnen de kunstwereld. Cottingham heeft het ontstaan en de context van deze radicale beweging vastgelegd, evenals het effect ervan op de kunstproductie van deze tijd. De film is grotendeels gebaseerd op uniek bronmateriaal, waarvan het meeste afkomstig is uit de privé-archieven van de kunstenaars zelf. In totaal passeren meer dan honderd kunstenaars de revue,

waaronder Judy Chicago, Adrian Piper, Nancy Spero en Yvonne Rainer, om maar enkele van de meest bekende te noemen. *Not for Sale* brengt treffend de toon over van de discussies die werden gevoerd, de verschillen van mening die bestonden, de diversiteit in de achtergronden en artistieke posities van de verschillende kunstenaars.

regie – Laura Cottingham | muziek – Yoko Ono
montage – Sally Sasso en Leslie Singer

MA 22 MEI, 19.30 uur | Huis a/d Werf,
Koepelzaal | gratis | 100 min | video (1998)
Engels gesproken, zonder ondertiteling

Věra Chytilová – *Daisies*

EEN KOMEDIE MET EEN
FEMINISTISCHE BOODSCHAP

Liefde en anarchie zijn sleutelwoorden binnen het oeuvre van één van de beroemdste filmmakers van de Tsjechische New Wave in de jaren zestig: Věra Chytilová. Chytilová toont de absurditeit van 'goed gedrag' en houdt ervan komedie en fantasie te combineren met sociale kritiek, dit alles in een virtuoze en speelse visuele stijl. Niet bang voor controverses, lag Chytilová regelmatig in de clinch met de Tsjechische autoriteiten. Haar film *Daisies* (1966) bijvoorbeeld veroorzaakte ophef in het parlement en werd verboden.

In *Daisies*, een komedie met een politieke, feministische boodschap, staan twee vrouwen centraal die allebei Marie heten. Door zowel grappen te maken als te vandaliseren nemen ze wraak op het leven dat ze worden geacht te leiden.

Het gaat Chytilová om de complexe relatie tussen de genderidentiteit van de twee vrouwelijke hoofdpersonen en de repressieve, patriarchale maatschappij waarin ze leven. Met haar deconstructivistische filmstijl, waarin ze korte metten maakt met het geloof in transparantie en experimenteert met uitgesproken kleurgebruik, bijzondere visuele effecten en een absurdistische verhaallijn, herziet ze vaststaande ideeën over vrouwelijkheid.

regie – Věra Chytilová | met – Jitka Cerhová,
Ivana Karboňová, Julius Albert

MA 22 MEI, 21.30 uur – DO 25 MEI, 21.00 uur,
Huis a/d Werf, Studio 3 | gratis | 75 min
video (1966) | Tsjechisch gesproken met Engelse
ondertiteling

Mårten Spångberg en Tor Lindstrand – *International Festival*

EEN WERELD CHOREOGRAFIE

International Festival is een grootschalige performance, in werking gezet door het goedkoopst denkbare instrument en de kleinst mogelijke instructie. Het instrument is een in hoge oplage geproduceerde plastic tas met daarop gedrukt het logo van *International Festival*. De tassen worden gedistribueerd over diverse theaters in Europa en de instructie luidt: gebruik ze! Elke keer wanneer iemand een plastic tasje pakt, bijvoorbeeld tijdens Festival a/d Werf, en ermee de wereld in loopt, participeert hij of zij in een Europese choreografie met een potentieel van

25.000 collegaperformers. De bezitter van het tasje kan zijn choreografie invullen en beleven als een solo, maar tegelijkertijd is het aannemelijk dat er op precies datzelfde moment andere tasjes worden geactiveerd in andere delen van de wereld. Er vinden duo's, trio's en ensembles plaats van performers die een hoek om lopen, de straat oversteken, wachten in treinstations. Tassen die opwaaien door de wind, gebruikt worden om iets in mee nemen of met afval op straat worden gezet, vormen het geheime decor van deze gigantische *International Festival*-choreografie. Deze performance kan van individu op individu, van generatie op generatie worden doorgegeven, zonder dat daarvoor technische vaardigheden nodig zijn. Een performance met een onbekende inhoud, met een bewaard geheim, een binnenkant en een buitenkant.

Alle bezoekers van Festival a/d Werf kunnen gratis *International Festival* tasjes meenemen. Deze zijn verkrijgbaar bij de kassa.

International Festival

FOTO: TOR LINDSTRAND

Otolith Group – *Otolith II*

HET ARCHIEF VAN EEN INDIASE FEMINISTE

De Otolith Group, opgericht in 2002 door kunstenaar Anjalika Sagar en cultuurtheoreticus Kodwo Eshun, maakt een nieuw werk gebaseerd op het rijke archief van Sagar's grootmoeder, een vooraanstaand feministe in het India van de jaren zestig. Er wordt gekeken naar het verleden (het Indiase feminisme in het koloniale tijdperk), het heden (de huidige conditie van de globalisering) en de toekomst (de nog niet gerealiseerde emancipatoire initiatieven).

In een live performance wekken Sagar en Eshun het archief tot leven door op een associatieve manier verbindingen te leggen tussen uniek beeld-, tekst- en muziek materiaal. In vervolg daarop zullen zij een filmessay ontwikkelen dat zal worden gepresenteerd in De Appel in Amsterdam, in het najaar van 2006.

Door verschillende, gefragmenteerde geschiedenissen samen te brengen, creëert de Otolith Group een 'past-potential future' (Agamben) die het mogelijk maakt het heden vanuit een alternatief perspectief te bekijken. De naam Otolith is gebaseerd op de kleinste deeltjes in het oor die de mens in staat stellen te balanceren en navigeren in de ruimte. Met hun werk beogen Anjalika Sagar en Kodwo Eshun bij te dragen aan een (her-)oriëntering van onze perceptie van de wereld van vandaag.

beeld, muziek en tekst – Kodwo Eshun en Anjalika Sagar

DI 23 MEI, 21.30 uur – WO 24 MEI, 21.30 uur,
Huis a/d Werf, Koepelzaal | €8 | 60 min
performance

Otolith Group – *Otolith*

EEN REIS DOOR VERLEDEN,
HEDEN EN TOEKOMST

Otolith is een filmessay waarin wordt onderzocht in hoeverre archiefmateriaal onze huidige perceptie van de wereld kan veranderen. Moeten we de utopische aspiraties van weleer definitief in de geschiedenisboeken 'bijzetten' of zijn er wel degelijk elementen in besloten die het waard zijn om opnieuw te bezoeken?

Hoofdpersoon in de film is Dr. Usha Adebaran Sagar, een fictieve nazoot van Anjalika Sagar, leeft in het jaar 2103 in de ruimte. Vanuit dit perspectief kijkt zij terug op verschillende generaties van vrouwen in de Indiase Sagar-familie. Zij verbindt haar eigen waarnemingen met de ervaringen van Anjalika's (non-fictieve) grootmoeder, een feministe die in de jaren zestig actief betrokken was bij uitwisselingsprogramma's tussen vrouwenbewegingen in landen als Rusland, Indonesië en China. Maar ook verwijst zij naar de ervaringen van kleindochter Anjalika zelf met de recente 'war on terror'.

regie – The Otolith Group | stem – Anjalika Sagar
camera – Richard Couzins en Anjalika Sagar
script – Kodwo Eshun en Anjalika Sagar | geluid – Trevor Mathison | originele compositie – Trevor Mathison en Anjalika Sagar

DO 25 MEI, doorlopend, 17.00-21.00 uur,
Huis a/d Werf, Koepelzaal | gratis | video/DVD
(2003) | 22 minuten | engels gesproken,
zonder ondertiteling

Otolith

FOTO: OTOLITH GROUP

Otolith II

FOTO: ARCHIEF ANJALIKA SAGAR

If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part Of Your Revolution – De publicatie

Tijdens Festival a/d Werf zal de publicatie worden gepresenteerd die verschijnt naar aanleiding van het programma van *If I Can't Dance, I Don't Want To Be Part Of Your Revolution* in 2005.

De publicatie reisde van Festival a/d Werf in maart naar Theaterfestival Boulevard in 's Hertogenbosch in augustus en tenslotte naar de Veenfabriek in Leiden in november. Voor dit programma werden vijf nieuwe werken geproduceerd: *The Alien* van Matti Braun, *1984 and beyond* van Gerard Byrne, *End on Mouth* van Yael David, *De Oorspronkelijke Verstrooiing* van Ligna en *Today, November 20* van Mariana Castillo De la Cruz. Aan deze werken ligt een onderzoek ten grondslag van de beeldend kunstenaars naar ideeën van theatraliteit en het live moment. Vijf auteurs hebben teksten geschreven naar aanleiding van de werken of interviews met de kunstenaars geïnterviewden. Dar zijn respectievelijk Grant Watson, Emily Pethick, Francesco Bernardelli, Jan Verwoert, Roos Gortzak en Helena Holmberg. Op zaterdag 27 mei zal het boek worden gepresenteerd, voorafgegaan door een lezing van Marijke Hoogenboom, hoofd van het Lectoraat 'Kunstpraktijk en Artistieke Ontwikkeling' van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

redactie – Frédérique Bergholtz, Tanja Elstgeest, Annie Fletcher | coördinator – Astrid Schumacher
ontwerp – Maureen Mooren en Daniël van de Velden

ZA 27 MEI, 15.30 uur | Huis a/d Werf, Studio 3
gratis | 60 min | publicatie: €25

Nagesprekken met de kunstenaars

WO 24 MEI, 22.30 uur,
Alexandra Bachzetsis, Lina Sanchez, Rabih Mroue,
Kodwo Eshun, Anjalika Sagar.

VR 26 MEI, 22.30 uur,
Stefanie Seibold, Lina Sanchez.
Huis a/d Werf, Studio 3 | gratis | 60 min